

שְׁלַח לַחֲמָה

ט"ו כסלו התשפ"ג
מפטירין חזון עבדיה
(עובדיה א, א)

פַּרְשַׁת וַיִּשְׁלַח

סיפור לשבת

"וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד, וַיִּצְרֶה לֹא" (לכ, ח)

מבאר רש"י: " וירא שמא יהרג. ויצר לו, אם יהרוג הוא את אחרים". פסוק זה הסבירו המגיד מדובנא במשל: בכפר אחת היו כמה חולים, אולם לא היה בכפר רופא שיטפל בהם. בעיר הסמוכה התגורר השר הממונה על המחוז, ובעירו דר רופא גדול. באותו הכפר התגורר אחד מקרובי השר. יום אחד הרגיש האיש מיחוש קל בראשו, מיחוש שאינו מצריך כל טיפול, אולם האיש החל גונח בקול, וביקש מהשר כי ישלח במהרה את הרופא אל הכפר, כדי שיחיש לו עזרה.

התפלאו בני ביתו - הרי כאב ראש קל לך ומדוע אתה כה גונח? שוטים - אמר האיש - וכי בגללי אני גונח? מבקש אני כי הרופא יבוא אל כפרנו, ויטפל בחולים הסובלים סבל רב... אולם, יודע אני, כי השר לא ישלח את הרופא בעבורם, משום כך מתחלה אני, אולי ישלח השר את הרופא בעבורי... כן הוא גם הנמשל - המשיך המגיד - הקדוש ברוך הוא ראה כי לדורות הבאים לא יהיו זכויותיהם של בני ישראל כה רבות, משום כך, גלגל את המאורעות כדי שהאבות הקדושים בתפילתם יבקשו על בניהם אחריהם. יעקב אבינו, סיים המגיד, היה יכול לנצח את עשו! אולם ביקש מאת ה': " הצילני נא מיד אחי מיד עשו" - כי אף שאני אוכל לנצחו, אולם מה יהא על בני אחרי? משום כך התפלל יעקב: אנא ה' עד סוף כל הדורות הצל את בניי! וזה מה שנאמר בתהלים (פרק כ): " יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלקי יעקב" ...

{ המגיד מדובנא }

"וַיֹּאבֵק אִישׁ עֲמוֹ" (לכ, כה)

ופירשו רבותינו ז"ל זה שרו של עשו (רש"י) מסופר שהרב הקדוש רבי יחזקאל מקורנומר זיע"א קרא לאיש ממקורביו קודם חג הפסח לצאת בשליחות לאסוף מעות עבור דבר מצוה. בא אותו שליח לאדם שהיה מפורסם כגביר להתרימו לעניין החשוב, ופגשו בעת אפיית מצות. מכיוון שהיה עסוק באותה השעה במלאכת האפייה, לא התפנה ולא התייחס לשליח בדבר הצדקה. כשחזר המקורב לרבי עם מעות הצדקה שגבה, שאלו הרבי האם היה גם אצל אותו גביר, השיבו המקורב שאכן הגיע אליו אולם לא השיגו בזמן טוב, מאחר שהיה טרוד באפיית המצות, ולא אסתיע מילתא שיקבל ממנו נדבה. בהגיע חג השבועות, כאשר בא אותו הנגיד לרבי, פנה ואמר לו הרבי: אצל יעקב אבינו כתוב ויאבק איש עמו' ופירש רש"י זה שרו של עשו, ואילו אצל יוסף הצדיק כתוב וימצאהו איש והנה תועה בשדה' ושם אומר רש"י, 'איש' זה המלאך גבריאל. מנין לרש"י לפרש ש'איש' הנאמר כאן זה שרו של עשו ו'איש' הנאמר שם זהו המלאך גבריאל? רק הענין הוא, שיעקב טרח קשה להעביר את כל אשר לו לצד ב' של הנהר ושכח פכים קטנים, וכאשר ביקש מהאיש לעזור לו השיב שהגיע זמנו לומר שירה ואין לו זמן לסייע לו אחר שטרוד הוא כבר במצוה אחרת. מכאן הבין רש"י שהיה זה שרו של עשו, כי כשצריכים לעשות טובה ליהודי אין שום תירוץ שצריכים להתפלל. אולם אצל יוסף הצדיק כתוב 'והנה תעה בשדה' ו'האיש' ריחם עליו ושאלו "מה תבקש" על מנת לעזור לו, מכאן מוכח שהיה זה המלאך גבריאל.

{ חמדה גנוזה }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם

פרק ב' | סוד צמיחתו של גדול הדור

וכך ספר אחד מנבדיו של הגה"צ רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל, שפאָשר הרהיב עז ושאָל אַת זקנו שאָלה שְׁבַעַרָה בו זמן רב, והיא - מה סוד צמיחתו של הסבא בעל "שבט הלוי"? בתחלה לא רצה לצנות לו, אָבל לְאַחַר שֶׁהָבִין שִׁיחָה דְּכָר זֶה לְחַזוּק, הַסָּפִים, וְאָלוֹ הָיוּ מְלוֹתָיו הַמְּבַהֵילוֹת: "דַּע לָךְ שֶׁמִּשְׁשָׁךְ שֶׁלֶשׁ שָׁנִים רְצוּפוֹת הָיוּ לִי מִלְחָמוֹת קְשׁוֹת וְגְדוּלוֹת בְּעֵינָיו קְדוּשָׁה, וּבְעֵזְרוֹתָיו יִתְבַּרַךְ הַתְּבַרְתִּי עַל פִּלְם".

וכך אמר פעם בעל "שבט הלוי" לבנו הגאון רבי אברהם אליהו שליט"א, שבצעירותו פאָשר הַתְּגוּרָר בְּעֵזֶר וַיְנַה, הָיָה עָלָיו לְלַחֵם רְבוֹת עַל עֵינָיו קְדוּשָׁה וְטַהָרָה (מתוך ספר שבט הלוי בלבד, פרק שמירת העיניים).

סודו של המשפחה החשובה

וכך ספר הגאון רבי אברהם אליהו וואזנר שליט"א, שפאָשר הוא נכח באָחד מִבְּקוּרָיו שֶׁל אָבִיו בַּעַל "שְׁבֵט הַלְוִי" זצ"ל, אָצֵל הַגְּאוֹן הַקְּדוּשׁ רְבִי מְאִיר אַבּוּחֶצְיָרָה זיע"א, פְּנֵה אָבִיו לְרְבִי מְאִיר זצ"ל וְאָמַר לוֹ: אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכְּבוֹדוֹ שִׁגִּיד לִי בְּמָה זָכָתָה מִשְׁפַּחְתְּכֶם הַחֲשׂוּבָה וְהַרְוֵמָה, לְמַעַל גְּדוּלָה וְנִשְׁגָּבָה זוֹ לְהֵיוֹת מִיְחָדִים בְּמַהֲתָכֶם וְיַעֲלֶתְכֶם. בְּתַחֲלָה הַתְּחַמֵּק רְבִי מְאִיר זצ"ל מִלְּעֲנוֹת לוֹ, אָבֵל קְשָׁאֵבִי הַפְּצִיר בּוֹ וְאָמַר לוֹ: אוֹלֵי אַף עַל פִּי כֵן יֵאמֶר כְּבוֹדוֹ מִקְצַת מִן הַמְּקַצֵּת? עֲנֶה רְבִי מְאִיר וְאָמַר לוֹ: בְּמִשְׁפַּחְתְּנוּ הַקְּפִידוֹ עַל טְבִילָה בְּמַעֲשֵׂן מֵיִם חַיִּים, וּמְאֹד הַקְּפִידוֹ עַל שְׁמִירַת הָעֵינָיִם. (קדושת עיניים פרק טו אות שצה)

סוד ההצלחה ביישיבה

וכך ספר הגאון רבי יהודה עֵדֶס שליט"א ראש ישיבת "קול יעקב", שפֵעֶם נִכְנַס אֶל הַגְּאוֹן הַקְּדוּשׁ רְבִי מְאִיר אַבּוּחֶצְיָרָה זיע"א וּשְׁאָלוּ, מַה יֵשׁ לוֹמַר לְבַחֲוֵרִים בְּתַחֲלָתוֹ שֶׁל הַזְּמַן בְּיִשְׁבֵיבָה כְּדֵי שִׁיְצַלִּיחוּ בְּלַמְדַּת הַתּוֹרָה, וְהָשִׁיב לוֹ הַרְבֵּ: "תֵּאמַר לָהֶם שֶׁשְׁמִירַת הָעֵינָיִם וְהַפָּה - זֶה סוּד הַהֲצֵלָה".

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
17:52	17:15	16:00	ירושלים
17:49	17:16	16:16	תל אביב
17:49	17:14	16:07	חיפה
17:53	17:17	16:19	באר שבע

הבן איש חי

שאלה: אדם המגדל שערות ראשו והם ארוכין הרבה וטבעו הוא ששערותיו רכיץ הם וברור לו שימצא בהם כמה שערות תלושין יען כי בכל פעם שסורק במסרק יורדין שערות הרבה שהם תלושים מאליהם מקודם והוא מרגיש שאין נתלשים כולם עתה ע"י המסרק אלא מרוב רכותן הם נתלשים מאליהם ע"י חיכוך שמחכך בראשו והתלושים נשארים מעורבים עם שערות המחורבים ואין נפרדים ויורדים אלא ע"י מסרק וזה שאל אם יש לחוש לחציצה בשביל התפילין של ראש מחמת שאלו התלושין המעורבים בשערות יהיו חוצצין בין ראשו לתפילין ועל כן מחוייב לסרוק כל יום במסרק קודם הנחת תפילין או"ד כיון דהם נתלשו משערות ראשו ולא באו מבחוזין אין חוצצין. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: איתא בגמרא דחולין דף ק"מ גבי שלוח הקן בעי רבי ירמיה כנפים מהו שיחוצו ופירש רש"י ז"ל נוצה תלושה ואסיק בתיקו משמע שהיא מנוצה של זה עצמו רק היא תלושה ואפ"ה מספקא לן אי חייץ אי לאו דאל"כ הול"ל נוצה תלושה מעוף אחר והנה בלא פירוש רש"י יש לפרש בעיא דבעי אם כנפים של עוף אחר היו מפסיקים בין העוף לביצים ובוזה מדוקדק לשון כנפים דוקא בש"ס אך רש"י לא פירש כן אלא פירש נוצה תלושה דמשמע שיעקר

וראיתי בגמרא דזבחים דף י"ט ע"א בענין בגדים דכהן דבעי בש"ס הכניס ידו לתוך חיקו מהו גופו (ר"ל ידו שהיא כגופו) מי חייץ או לאו וכו'. בעי מר בר רב אשי יצא שערו בכגודו מהו שערו כגופו דמי או לאו כגופו דמי ופירש רש"י יצא שערו מראשו למטה עד שנכנס בין כתנות לבשרו מהו את"ל ידו לא חייצי שערו מאי עכ"ל ואף על גב דכהן חייב לגלח כל שלושים יום צ"ל דבעי כעבר ועבר בגידול שער דקי"ל אין עבודתו מתחללת. והרמב"ם ז"ל בפ"י מה' כלי המקדש ה"ז (פ"י מהל' כלי המקדש ה"ז) כתב וצריך להזהר בשעה שלובש וכו' ולא יצא שערו מן הבגד וכתב בכ"מ ביצא שערו מן הבגד נראה שמפרש דלא כפירוש רש"י ע"ש. נמצא לפ"ז שבשער יש ספק מחודש שלא נפשט להש"ס והוא אי חשיב כגופו או לאו ולא דמי להך דינא דלולב דהתם הוא גופו ודאי וא"כ השתא לפ"ד רש"י ז"ל בנידון השאלה שהשערות הם תלושים אף על גב דעודם בראש מ"מ כיון דתלושים הם יש להסתפק בהם אי חייצי או לאו ועל כן יש להחמיר בשל תורה וצריך להעבירם במסרק קודם הנחת תפילין בכל יום או יגלח שערו תמיד והא עדיף טפי. והיה זה שלום ואל שדי' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

{שו"ת 'תורה לשמה'}

ספר חרדים

פרק סב [תשובה א]
מצוות התשובה [המשך]

ג. עבר אדם על פרישות או מיתות בית דין, תשובה ויום הפופורים תולין ויסורין ממקורן. ולהגן עליו מן היסורין, ירבה צדקה, שנגמור (משלי י, ב; יא, ד) ויצדקה תציל ממות, וישתדל שיעשו אחרים. וכן ישתדל במצוות גמילות חסדים, לעזור את חבריו בעצתו ובהשתדלותו, וידבר על לב העני נחמות, ויעסק במצוות בקור חולים וקבורת מתים ותנחומי אבלים. ותלמוד תורה כנגד פלס, שיעמל בתורה ויטרח בה, ותדד שנתו מעיניו עליה, ויהיה זה הטרח במקום יסורין.

ד. מי שיש בידו עון חלול השם, תשובה ויום הפופורים ויסורין תולין ומיתה ממקרת. ותקנתו, במקום חלול השם שיקדש את השם, שיהיו מעשיו מתקנים וטובים, ויאמרו עליו אשרי שנה ילד אשרי שנה גדל, ויאשרוהו כל רואיו ושומעיו ברוך ה' הנקדש בצדקה, עד פאן.

ספר חסידים

סימן כ"ב

מי שחטא בדבר אחד ואחרים נחשדים צריך לומר אני הוא שחטאתי כדי שלא יחטאו העולם על ידו שיהיו חושדים הכשרים ואם הוא בחבורת בני אדם ונעשה דבר אחד שלא כהוגן ולא נודע מי החוטא צריך שיאמר אני הוא שחטאתי אעפ"י שלא חטא ועל ידי שיתודה החוטא לא יבוש כמעשה דרבי מאיר. מעשה באשה אחת שבאת לבית מדרשו של ר' מאיר אמרה להם אחד מכם קדשני בבואה עמד רבי מאיר וכתב גט כריתות ונתן לה ואף המתודה על אחרים יכול לומר חטאנו ולכלול עצמו עמהם לפי שכל ישראל ערבים זה לזה ואם ראה בני אדם חוטאים ולא מיחה בידם צריך להתודות אעפ"י שהוא לא חטא וכשהוא מתודה יזכור כל עונותיו כהוייתן ואם אינו שב ממקצת עונותיו יאמר אתה יוצרנו ואתה יודע יצרנו ואתה תכניע יצר לבבנו ומול עלתנו שלא נקשה עוד ערפנו:

סימן כ"ג

אין תשובה ויה"כ מכפרות אלא עבירות שבין אדם לקונו כגון מי שאכל דבר איסור או בעל בעילה אסורה וכיוצא בהם אבל עבירות שבין אדם לחברו כגון חובל או מקלל או גוזל וכיוצא בו אינו נמחל לעולם עד שיתן לו מה שהוא חייב לו וירצהו אעפ"י שהחזיר ממון שהוא חייב לו צריך לרצות ולשאול ממנו שימחול לו ואפילו לא הקניט את חברו אלא בדברים צריך לפייסו ולהתחנן לפניו עד שימחול לו. לא נתרצה לו חברו למחול לו מביא שורה של בני אדם מרצין לפניו ומפגיעין בו ומבקשין ממנו שימחול לו. לא נתרצה להם מביא עוד שניה ושלישית וכל שורה הוא מג' בני אדם. נתרצה מוטב ואם לאו הולך ומניחו וזה שלא מחל הוא החוטא כי אסור לאדם להיות אכזרי מלהתפייס אלא צריך להיות קשה לכעוס ונוח לרצות ובשעה שמבקש ממנו החוטא מחילה מוחל בלב שלם ובנפש חפיצה אפילו הצר לו הרבה וחטא במאד מאד לא יקום ולא יטור:

חידושים לפרשה

וַיִּתֵּן יַעֲקֹב לְבָדוּ וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמּוּ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר (לב, כה)

פירוש יי: "וַיִּתֵּן יַעֲקֹב" - שכח פנים קטנים, וחזר עליהם. עכ"ל. ומקורו טהור מהגמרא מסכת חולין (לא, א): "וַיִּתֵּן יַעֲקֹב לְבָדוּ" - אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: שֶׁנִּשְׁפָּטָה עַל פְּנֵי קִטְנִים. מִפְּנֵי לְצַדִּיקִים שֶׁחָבִיב עֲלֵיהֶם מְמוֹנָם יוֹתֵר מְנוּפָּם. וְכָל כֶּף לְמָה? לְפִי שֶׁאֵין פּוֹשְׁטִין יְדֵיהֶן בְּגֹזֶל. עכ"ל הגמרא (וכן מצאתי כתוב במדרש אגדה). ונ"ל בס"ד, שזה רמזו בסמיכות פסוקנו לפסוק הקודם. שכן מסיים הפסוק הקודם: "ויעבר את אשר לו" - דהיינו שלו ולא מגזל, שלכן ממונם של צדיקים חביב עליהם. וכיון שכן, "וַיִּתֵּן יַעֲקֹב לְבָדוּ" להביא הפכים הקטנים. ובדברי רז"ל אלה, נראה לי לרמוז לדברי הרב "כלי יקר", שכתב, שכיון שסיכן יעקב אע"ה את עצמו להשאר יחידי בלילה ובמקום סכנה בעבור מיעוט ממון, זה היה פתח לס"מ לנסות להלחם נגדו להביאו "לידי הכחשת אלוה ממעל", עיין בדבריו. וזה נראה לי לרמוז בדברי חז"ל, שחזר על פכים קטנים, כי "פכים קטנים" בגי' שט"ז בדיוק, לרמוז שעל ידי זה פתח פתח לאותו מלאך להיאבק עמו. אמנם כיון שלבסוף לא יכל לו המלאך, הודיעו שתגדל מעלתו, ולא יקרא עוד "יעקב" כי אם "ישראל". וזה כיון שיעקב נצח השט"ן, לכן נוסף לשם יעקב (העולה קפ"ב - 182) מנין שט"ן (359), ועלה למנין ישראל (העולה תקמ"א - 541). נמצא שנוסף ל"יעקב" מנין "פכים קטנים" עד שנקרא שמו "ישראל". ודוק.

קִטְנָתִי מִפְּלֵ הַחֲסִדִּים וּמִכָּל הַאֲמָת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדְּךָ כִּי בְּמַקְלִי עָבַדְתִּי אֶת הַיְיָ וְעַתָּה הֵייתִי לְשֵׁנִי מִחַנּוּת (לב, יא)

יובן בס"ד לרמוז ע"ד מ"ש רבינו זיע"א ב"עץ חיים" (שער מוחין דצלם פרק ב'): הצדיקים הם כדוגמת ז"א שהולך ומתגדל, כן הוא בצדיקים שהולכים וגדלים, ותחילה יש להם נשמה ומוחין דאלהים דעיבור ואח"ך דקטנות ואח"ך דגדלות. וכ"ז בסוד הנוקבא, ואח"ך גדלים עד"ז הו"א, ואח"ך באימא, ואח"ך באבא, ואח"ך בא"א, ואח"ך בעתיק וכו'. וכ"ז בעשיה, ועד"ז ביצירה בריאה אצילות וכו'. וז"ס יעקב שנקרא "קטן" - "בנה הקטן" (בראשית כז, מב), והוא מוחין דעיבור הנז"ל וגי' ב' אלהים שהם ב' מוחין והם כפולים, וב' אלהים גי' עקב ועם עשר אותיות גי' יעקב וכו'. ע"ש. וז"ש: "קטנותי מכל החסידים" וכו' - פירוש: כי שמו מורה על הקטנות, והנה הוא יתברך עשה עמו חסידים גדולים כאילו הוא עומד בבחינת גדלות. וזהו "קטנותי" מצד עצמי וערכי "מכל החסידים" וכו', יען "כי במקלי" גי' יעקב שהוא ב' פעמים אלהים עם עשר אותיות, המורה על הקטנות, והנני רואה כי "עתה הייתי לפני מחנות" כאילו אני בבחינת גדלות. או יובן בס"ד אומרו "כי במקלי עברתי את הירדן הזה" וכו', והוא ע"ד מ"ש רבינו זיע"א בשער הפסוקים (בפרשת לך לך), וזה לשונו: עוד יש בז"א גי' מוחין דקטנות הנקראים אלהים, ונרמזים במלת "וילך חרנה", כמבואר שם איך אלהים דיוד"ן בלאה, ואלהים דההי"ן שהוא השלישי הוא ברחל, ואלהים האמצעי דאלפ"ן הוא ביעקב הכולל שניהם, שתי נשיו. ולכן נקרא יעקב יו"ד עקב, כי עתה הוא בגי' ב' שמות אלהים דלאה ורחל ובהם עשר אותיות כמנין יו"ד של יעקב, לרמוז כי בו כלולות שניהם. עכ"ל זלה"ה. וז"ש: "כי במקלי" "עברתי את הירדן הזה" שהוא מספר ב' שמות אלהים דלאה ורחל, ולהורות שאנכי כולל שניהם. וכבר נתקיים בי הדבר הזה "כי עתה הייתי לפני מחנות" שהם לאה ורחל, שלקחתי את שתיים כאשר בא הרמז בהוראת שמי, ודוק.

{ 'בניהו' על התורה לרבינו יוסף חיים זיע"א }

נצור לשונך מרע

הלכות רבילות | כלל ד' סעיף ג

ואם עבר והרגיל על חבירו ויבא לעשות תשובה על צונו, (ד) אין לו תקנה עד שיבקש מחילה ממנו ויפייס אותו, ויגם יעשה תשובה למקום, על אשר עבר על הלאה ולא תלך רכיל בעמך וכל פרטי דיניו הוא כמו בלשון הרע לעיל בחלק א' בכלל ד' סעיף יד, צנן שם וענן בבאר מים חיים.

(ד) אין לו תקנה. שז"ל הרוקח במאמר כ"ח: הרכיל אין לו רפואה אם לא יבקש מחילה ויפייס לכול אשר קבל עליהם. ויתר הדברים מבוארים לעיל בחלק א' כלל ד' סי"ב לענין לשה"ר. אך לענין הצ"ע שכתבתי שם בבאר מים חיים, ג"ל דבכאן לענין רבילות דינא הוא דתיכף שהרגיל על ראובן לפני שמעון, שסיפר לו מה שדיבר עליו או עשה נגדו, ורואה ששמעון מאמין בזה, אף שעדיין לא נתקוטט עם ראובן עבור זה, אעפ"כ צריך לפייס אותו, דמסתמא יבוא לבסוף עי"ז לידי שום היזק או מריבה. ובזה ניחא דסתם לה הרוקח הנ"ל ולא כתב שום נפקא מיניה. או שיעשה איזה התחכמות להוציא בזה השנאה שבלב שמעון. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
"בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטות יכולת כלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה ליוולדת ולתענוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות: בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון: alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

ברטה TV

[המשך משבוע שעבר]

מה אומר ר' שמעון מה אומר ר' עקיבא בהספד שלו על הבן שלו? הוא נמצא בבית הקברות, קוברים את הבן שלו, ואני מקריא לכם ממסכת שמחות פרק שמיני, הוא אומר כך: "יודע אני שהוא בן עולם הבא שזיכה את הרבים" מעיד ר' עקיבא על הבן שלו שהוא יזכה לעולם הבא, הוא בטוח בוה, למה? הוא אומר שזיכה את הרבים. והבן שלו תנא קדוש למד תורה, למדו ממנו תורה, למה לא אומר בזכות התורה שהוא למד? אומר ר' עקיבא יודע אני שהוא בן העולם הבא שזיכה את הרבים, והוא ממשך: "שכל המזכה את הרבים אין חטא בא לידו וכל המחטיא את הרבים אין מספיקים בידו לעשות תשובה" משה זכה וזיכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו שנאמר צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל, ירבעם חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנאמר "על חטאות ירבעם בן נבט אשר חטא והחטיא את ישראל" ולא עוד אומר ר' עקיבא אלא שמגלגלין זכות ע"י זכאין. ופה אומר ר' עקיבא דבר מדהים: "ראויים היו ישראל להגאל ממצרים שאילו לא עמדו משה ואהרן, גם אם לא היו משה ואהרן באותו דור, היו נגאלים ישראל ממצרים, מניין? שנאמר ואחרי כן יצאו ברכוש גדול", הקב"ה הבטיח לאברהם אבינו שעמ"י אחרי שיהיו בגלות 400 שנה, ואחרי כן ייצאו. אז הם ייצאו ממצרים. אם לא יהיו משה ואהרן הם ייצאו ממצרים יהיה משהו אחר שיוציא אותם אלא שמגלגלים זכות ע"י זכאין, כדי להוציא את ישראל ממצרים צריך זכות גדולה מאד, להציל את עמ"י להוציאם ממצרים צריך זכות. אז מגלגלים את הזכות ע"י מי? ע"י זכאין, מי היו הזכאים באותו דור לזכות הגדולה הזאת? משה ואהרן. אם לא היו משה ואהרן היו זכאים אחריהם שהם היו מוציאם, אבל מה למדנו מכאן? ר' עקיבא אומר לנו דבר גדול: מי שזוכה לזכות את הרבים השמיים מעידים עליו שהוא זכאי בשמיים, כי אחרת לא היתה מתגלגלת זכות על ידו, ומן השמיים מגלגלים זכות ע"י זכאין. ואם מתגלגלת זכות גדולה אז הוא זכאי יותר. אז מעיד ר' עקיבא על בנו שהוא בן העולם הבא שזיכה את הרבים. אם הוא זכה לזכות את הרבים זו עדות שהוא בן העולם הבא, כי השמיים מעידים עליו. נו מי מאיתנו לא רוצה שיהיה לו הבטחה שהוא בן העולם הבא? אבל בשביל זה צריך שיבדוק בעצמו אם הוא יזכה את הרבים או לא יזכה את הרבים, אם נופלת לו זכות כזאת והוא מצליח לזכות את הרבים, אז ודאי שהוא מבני העולם הבא.

עוד דבר, היערות דבר ר' יהונתן אייבשיץ זצוק"ל, אומר שמי שמזכה את הרבים ומי שמקרב את הבנים לאביהם

שבשמיים יש לו גדר מחיה המתים ולא סתם מחיה המתים אלא יותר מאליהו ואלישע, שאליהו ואלישע החיו גופים ואילו זה מחיה נשמות. רשעים שמתים ולא חזרו בתשובה לא קמים בתחית המתים, ואם אדם מחזיר אדם רשע בתשובה אז הוא מזכה אותו לקום בתחית המתים אז זו תחית המתים אמיתית ואומר ר' יהונתן אייבשיץ מביא ציטוט מהזוהר הקדוש פרשת תרומה, ששם כתוב שבכל יום בשעה שעמ"י אומרים תפילת שמונה עשרה, כשמגיעים למחיה המתים, הקב"ה מבקש מהממונים בעולמות העליונים, להביא לפניו את הדיוקן של מי שמחזיר בתשובה את בניו, ואז בא הדיוקן של אותו אדם ומעלים אותו בשבעים שערים ששום בריה לא זוכה לראות, הוא בא לפני הקב"ה ומעטר אותו בכתרים רבים, ונושק אותו על פיו שנאמר "ישקני מנשיקות פיהו", מעלה גדולה כזאת לא נמצאה בשום מצווה אחרת.

גדולים מעשי חייא, חייא שהיה תנא קדוש וכל הבריייתות ר' חייא ענק, למדן, כתוב גדולים מעשי חייא, שהיה צד צבאים, פושט את עורן עושה מהם גיולים לספרי תורה כותב עליהם את התורה, מחלק אותם לתלמידים שילמדו וככה היה מרבה תורה בישראל, היה עושה את כל הפעולות האלה הוא בעצמו וכתוב "גדולים מעשי חייא" לא נשתבח חייא בתורתו אלא במעשיו. מה המעשים? שהרבה תורה בישראל, שזיכה את הרבים, וכתוב שבעולמות העליונים הקתדרה שלו עפה בעולמות שתנאים גדולים לא זוכים לראות אפילו מה המעלה שלו, ומי שמצין נפגע בעיניו. זאת אומרת המעלה הזאת של זכוי הרבים וקירוב רחוקים היא גדולה ואדירה.

ומה אומר ומעיד ר' יהונתן אייבשיץ על עצמו? "אל תתמהו בני על חפצי תמיד להוכיח, ובאמונה אני אומר לכם כי בכל ימי ושונותי עלי ארץ לא נבחר ולא הטיב ליבי שעה אחת, אפס שעה זו אשר אני עומד להוכיח ולהשיב רבים מעוון", כל התורה של ר' יהונתן אייבשיץ, כל מה שהוא עשה כל ימי חייו הוא אומר זה כאין וכאפס לעומת אותה שעה שהוא עומד ומוכיח את העם לתקן אותם במעשיהם זה העת הנבחר ביותר. והוא אומר שכל אדם מאיתנו בעצם יכול לעשות זאת, כל אדם. והוא אומר שהאדם שמדבר עם חברו והוא בן גילו או שהוא במצבו וקרוב לו השפעתו גדולה מאשר ר' יהונתן אייבשיץ יבוא וידבר איתו, מדוע? כי אם יבוא תלמיד חכם גדול יאמר האדם הפשוט נו? זה אחד במעמדו ויגיד לו בוא אחי נזכה לחיי העוה"ב, מוכן ומתוקן לנו גן עדן, נעשה כמה מצוות, הוא ישמע לו יותר ממה שישמע לר' יהונתן, זאת אומרת מצווה זו הוא אומר נמצאת באנשים הרגילים והפשוטים, רק כל אחד אומר מה אני, מה חיי, מה אני יכול לפעול בענין זה?

יהודים יקרים הרב חיים קנייבסקי שליט"א, [זכר צדיק לברכה] הוציא לפני מס' שנים מכתב עם עוד ארבעה גדולים מישראל, שיש היום מצוות "הוכח תוכיח את עמיתך", מה שכתוב בגמרא איני יודע מי שיכול להוכיח ואיני יודע מי שיכול לקבל תוכחה, היום, כיוון שיש כ"כ רבים שמחזרים בתשובה ומקבלים תוכחה יש מצוות הוכח תוכיח את עמיתך, וכתוב ואם לא תשא עליו חטא, אדם נושא חטא אם הוא יכול להוכיח ואינו מוכיח. והיום אין מי שיכול להיפטר מהמצווה הזאת, ובפרט בעידן הזה שבא"י ב"ה ובלי עין הרע יש כבר מיליון בעלי תשובה, מיליון בעלי תשובה, זה לא יאומן כי יסופר, תוך 25 שנים מס' בעלי התשובה הגיע למימד כזה שאי אפשר לשער, מעולם לא היה דבר כזה בעם היהודי, הקב"ה נתן סיעתא דשמיא שניתן היום להחזיר בתשובה אלפים אלפים, עדרים עדרים, לאביהם שבשמיים. רק לצערנו הרב לא כולם משתתפים במצווה הגדולה הזאת, יש כאלה שחושבים שזהו, הם יושבים ולומדים תורה ופסוקים, נכון, חייבים ללמוד תורה ולא לבטל רגע קט, אבל חייבים גם לתת מעט זמן פסקו לבטל רגע קט, אבל חייבים ולקרוב רחוקים. זמן פסקו גדולי הדרו, וכך בפועל גם עושים אברכים רבים.

אבל פה באמריקה נראה לי שקצת לא יודעים מן העניין הזה, בכל אופן לא נראית פעילות רחבה בעניין והמצב קצת מגוחך, כיוון שבאמריקה כמעט נמצאים רוב היהודים שבעולם, ולצערנו הרב אם יש אחת עד שלוש ישיבות בכל אמריקה לבעלי תשובה זה בושה וחרפה ליהדות כאן. איך יכול להיות בתוך עם גדול כזה, שכל העולם באים לאמריקה לקחת מפה כסף בשביל לעשות יהדות בכל מקום, פה באמריקה לא עושים את זה? מדהים! כ"כ הרבה יהודים מסתובבים מבקשים את ה' רק להושיט את היד אפשר לקחת אותם ואין רבים שעוסקים במצווה זו, בזמן החפץ חיים הוא הביא משל שיש עיתים שגם אלה שיושבים בתורה צריכים לפעול, כמו שאמר הרב שך זצוק"ל "בשעת כנס פזר ובשעת פזר כנס", יש מצבים שצריך לא לכנס אלא לפזר, שיצאו החוצה להרבות כבוד שמיים.

[המשך בשבוע הבא...]

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א
במונסי, ארה"ב
בתאריך 11.6.2002
לשמינת שיעורים והוצאות חייגו
(גם מטלפון כשר)
02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלח

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלווה בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה

להצלחה למוסדות
לדעת חכמה ומוסר

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה
שרון

לרפואה שלמה
מהרה
תמר בת שלמה